

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
**«ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В
ЗАХИСТІ РОСЛИН»**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності,	202 Захист і карантин рослин
Тип і назва освітньої програми	ОПП Захист і карантин рослин
Курс, семестр	Курс 3, семестр 5
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,0 Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., практичних / лабораторних / семінарських занять – 14 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	українська
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології Кафедра захист рослин
Контактні дані розробника(ів)	Викладач: Коваленко Нінель, кандидат сільськогосподарських наук, доцент Контакти: ауд. 72а (навчальний корпус № 1), e-mail: ninel.kovalenko2016@gmail.com ninel.kovalenko@pdau.edu.ua телефон 0662227241, посилання на сторінку викладача https://www.pdaa.edu.ua/people/kovalenko-ninel-pavlivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з біології, хімії. За відповідним рівнем, дисципліни, що передують вивченню дисципліни «Основи наукових досліджень в захисті рослин» – «Аналітична хімія», «Біофізика», «Ботаніка», «Генетика», «Вища математика», «Неорганічна та органічна хімія», «Фізична і колоїдна хімія», «Фізіологія рослин», «Агрометеорологія», «Загальна ентомологія», «Загальна фітопатологія», «Грунтознавство з основами геології», «Мікробіологія».
Компетентності	загальні: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 10. Здатність працювати в команді. фахові: ФК1. Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за новітніми принципами і методами.

Програмні результати навчання	ПРН 5. Коректно використовувати доцільні математичні і статистичні методи та інформаційні технології у професійній діяльності. ПРН 7. Скласти технологічні карти для організації заходів із захисту рослин.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Опанування соціальних навичок «soft skills» (так звані «м'які навички», «універсальні навички», «навички успішності») дає змогу випускникам бути успішними на своєму робочому місці. ЗВО набувають навички комунікації, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості кінцевих термінів, здатність логічно і системно мислити, креативність тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Надати здобувачам вищої освіти знання про науково-дослідну діяльність, сформувані професійні уміння та навички проведення самостійних досліджень в цілому, та в галузі захисту рослин, зокрема.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Мета та завдання курсу „Основи наукових досліджень в захисті рослин”. Тема 2. Історія науки. Тема 3. Методологія наукових досліджень. Тема 4. Теоретичні основи наукових досліджень. Тема 5. Системний аналіз як загальний метод наукових досліджень. Тема 6. Математичне планування експерименту та обробка результатів дослідження. Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень. Тема 8. Наукові твори. Оформлення матеріалів дослідження.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж); наочні (ілюстрування, демонстрування); практичні (лабораторні роботи, робота з навчально-методичною літературою); методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни; висунення вимог до вивчення дисципліни); інтерактивні методи (дискусії, «Мозковий штурм»); комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій); методи усного контролю (опитування; бесіда; доповідь); методи письмового контролю (контрольна робота; самостійна робота); методи самоконтролю (самостійний пошук помилок; самоаналіз).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Форми поточного контролю знань здобувачів вищої освіти: розв'язування тестів; виконання лабораторних робіт; контрольна робота; виконання завдань самостійної роботи. Форма підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти – залік.
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Усі навчальні завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін відповідно розкладу. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу дирекції інституту; практичні роботи, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Порядок повторного

	проходження контрольних заходів в Університеті регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (https://bitly.ws/SUfG) та «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ» (https://bitly.ws/TuYe). Відповідно до локальної нормативної бази повторне складання підсумкового контролю допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, котра формується директором інституту, за участю кафедри, відповідальної за реалізацію ОК. Оцінка, яка отримана в результаті другого повторного складання підсумкового контролю є остаточною. Складання підсумкового контролю для підвищення позитивної оцінки з навчальної дисципліни здійснюється тільки один раз на підставі заяви студента.
- щодо академічної доброчесності	Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися вимог нормативно-правових актів стосовно академічної доброчесності, що наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ (https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist). Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання завдань поточного та семестрового контролю, контрольної роботи, результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. У разі виявлення академічної недоброчесності здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і має повторно виконати його.
- щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим. Не дозволяються пропуски занять із неповажних причин. Здобувачі освіти мають брати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до семестрового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності, при цьому здобувач має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання lms moodle про стан виконання завдань.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	Здобувачі мають право на зарахування результатів інформальної / неформальної освіти за освітнім компонентом або його частиною, що регламентовано «Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ» (https://bitly.ws/SUg9). Із метою визнання та перезарахування результатів навчання,

	здобувач вищої освіти звертається до викладача, який відповідає за реалізацію освітнього компонента, із відповідними документами, що підтверджують результати навчання, про отримання яких заявив здобувач (сертифікати, свідоцтва, довідки тощо).
- щодо оскарження результатів оцінювання	Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі, силабусі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. У цій ситуації, за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, директором інституту створюється комісія в складі трьох осіб для проведення екзамену. У разі незгоди здобувача із оцінкою, не пізніше ніж на наступний робочий день після оголошення результатів, він має право подати апеляційну заяву на ім'я ректора. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Нормативно-правові акти стосовно оскарження результатів навчання наведені на сторінці «Положення про освітню діяльність» сайту ПДАУ (https://www.pdau.edu.ua/content/plozhennya-pro-osvitnyudyialnist).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Корягін М. В., Чік В. Основи наукових досліджень : навч. посібник. Київ : Алерта, 2019. 492 с.
2. Марков І. Л., Пасічник Л. П., Гентош Д. Т. Основи наукових досліджень у захисті рослин. Agrar Media Group, Київ. 2013. 263 с.
3. Меженський В. М. Основи наукових досліджень у садівництві. Розрахунки в Microsoft Excel: Навчальний посібник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 212 с.
4. Положенець В. М., Немерицька Л. В., Фурдига М. М., Станкевич С. В., Рожкова Т. О. Основи наукових досліджень в агрономії : навч. посібник. Житомир ПП «Рута», 2024. 168 с.

Допоміжні

1. Pospelova G., Kovalenko N., Barabolia O. Modern biopreparations in soybean growing technology. The 11th International scientific and practical conference "Scientific achievements of modern society" (June 24-26, 2020) Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom. 2020. С.110-114.
2. Грипич С., Буравкова Л. Науково-дослідницька діяльність студентів. К. : Кондор, 2021. 288 с.
3. Єщенко В. О., Копитко П. Г., Калієвський М. В., Карнаух О. Б., Накльока Ю. І., Новак А. В., Усик С. В. Основи наукових досліджень в агрономії. Тлумачний словник. За ред. В.О. Єщенка. Вінниця: ФОП Рогальська О.І., 2018. 208 с.
4. Коваленко Н.П. Використання аудіовізуальних засобів, як фактор підвищення ефективності підготовки фахівців-агрономів. Матеріали 47-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Науково-методичні засади системи забезпечення якості освітньої діяльності» (15-16 березня 2016 року). Полтава, ПДАА. 2016.
5. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : Навч. посіб. 2-ге вид. випр.. та доп. К.

: Центр учбової літератури, 2011. 144 с.

6. Основи методології та організації наукових досліджень : Навч. посіб. / за ред. А. Є. Конверського. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
7. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
8. Палеха Ю., Леміш Н. Основи науково-дослідної роботи : навчальний посібник. К. : Видавництво Ліра-К, 2020. 336 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. <https://kubsau.ru/upload/iblock/883/883d00403361b39ffc54bed7ec529f83.pdf>
2. AgriAcademy: <https://agriacademy.org/courses-catalog>
3. <http://elibrary.nubip.edu.ua> 3. <http://nuwm.rv.ua> 4. <http://smcae.kiev.ua>
4. <http://www.twirpx.co>
5. Prometheus: <https://prometheus.org.ua>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри захист рослин протокол
від 02 вересня 2024 року № 1

Додаток до силабусу
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
(денна форма навчання)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	розв'язування тестів	виконання лабораторних робіт та їх захист	контрольна робота	виконання завдань самостійної роботи та їх захист	
Тема 1. Мета та завдання курсу „Основи наукових досліджень в захисті рослин”.	-	-	12	4	4
Тема 2. Історія науки.	3	5		4	12
Тема 3. Методологія наукових досліджень.	3	5		4	12
Тема 4. Теоретичні основи наукових досліджень.	3	5		4	12
Тема 5. Системний аналіз як загальний метод наукових досліджень.	3	5		4	12
Тема 6. Математичне планування експерименту та обробка результатів дослідження.	3	5		4	12
Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.	3	5		4	12
Тема 8. Наукові твори. Оформлення матеріалів дослідження.	3	5	12	4	24
Разом	21	35	12	32	100

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів:

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
3	Надано 85-100 % правильних відповідей на тести, на достатньо високому рівні виявлено знання із використання методик польового досліджу, уміння оцінювати проведення польових досліджень в захисті рослин, здатність застосовувати знання із дослідної справи з метою планування наукових досліджень та обґрунтовувати використання методів статистичної обробки під час проведення власних досліджень
2	Надано 65-80 % правильних відповідей на тести, на середньому рівні відмічено знання із використання методик польового досліджу, уміння оцінювати проведення польових досліджень в захисті рослин, здатність застосовувати знання із дослідної справи з метою планування наукових досліджень та обґрунтовувати використання методів статистичної обробки під час проведення власних досліджень
1	Надано 50-60 % правильних відповідей на тести, на недостатньому рівні відмічено знання із використання методик польового досліджу, уміння оцінювати проведення польових досліджень в захисті рослин.
0	Частка правильних відповідей на тести складає менше 50 %.

Шкала та критерії оцінювання виконання лабораторних робіт та їх захист:

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5	Здобувачем виконано завдання лабораторної роботи із звітом, сформульовано висновки, надано повну відповідь на контрольні запитання, на високому рівні виявлено знання із використання методик польових та лабораторних досліджень, уміння оцінювати проведення польових досліджень в агрономії та захисті рослин, здатність застосовувати знання із дослідної справи з метою планування наукових досліджень та обґрунтовувати використання методів статистичної обробки під час проведення власних досліджень.
4	Здобувачем виконано завдання лабораторної роботи із звітом, сформульовано висновки, надано неповну відповідь на контрольні запитання, на достатньому рівні виявлено знання із використання методик польових та лабораторних досліджень, уміння оцінювати проведення польових досліджень в агрономії та захисті рослин, здатність застосовувати знання із дослідної справи з метою планування наукових досліджень та обґрунтовувати використання методів статистичної обробки під час проведення власних досліджень.
3	Здобувачем виконано завдання лабораторної роботи із звітом, сформульовано висновки, надано коротку відповідь на контрольні запитання із суттєвими помилками, на середньому рівні відмічено знання із використання методик польових та лабораторних досліджень, уміння оцінювати проведення польових досліджень в захисті рослин, здатність застосовувати знання із дослідної справи з метою планування наукових досліджень та обґрунтовувати використання методів статистичної обробки під час проведення власних досліджень.
2	Здобувачем не повністю виконано завдання лабораторної роботи із звітом, висновки сформульовано не чітко, надано коротку відповідь на контрольні запитання із суттєвими помилками, на середньому рівні відмічено знання із використання методик польових та лабораторних досліджень, уміння оцінювати проведення польових досліджень в захисті рослин, здатність застосовувати знання із дослідної справи з метою планування наукових досліджень та обґрунтовувати використання методів статистичної обробки під час проведення власних досліджень
1	Здобувачем завдання лабораторної роботи виконано лише частково, на недостатньому рівні відмічено знання із використання методик польового дослідження, уміння оцінювати проведення польових досліджень в захисті рослин.
0	Здобувачем не виконано завдання лабораторної роботи, відсутні базові знання з навчальної дисципліни

Критерії оцінювання виконання контрольної роботи:

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
9-12	контрольна робота містить відповіді на усі питання, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі; відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію; зроблені аргументовані висновки.
6-8	контрольна робота містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу; здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння

	основних положень з навчальної дисципліни, може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки.
3-5	контрольна робота містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу; відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення.
0-2	контрольна робота, питання якої не розкриті або висвітлені неправильно, з грубими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи:

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
4	Здобувачем повністю виконано завдання самостійної роботи, на високому рівні виявлено знання із використання методик польових та лабораторних досліджень, уміння оцінювати проведення польових досліджень в захисті рослин, здатність застосовувати знання із дослідної справи з метою планування наукових досліджень та обґрунтовувати використання методів статистичної обробки під час проведення власних досліджень
3	Здобувачем повністю виконано завдання самостійної роботи, допущено неточності щодо використання методик польових та лабораторних досліджень, продемонстровано вміння оцінювати проведення польових досліджень в захисті рослин, здатність застосовувати знання із дослідної справи з метою планування наукових досліджень та обґрунтовувати використання методів статистичної обробки під час проведення власних досліджень
2	Здобувачем частково виконано завдання самостійної роботи, на середньому рівні відмічено знання із використання методик польових та лабораторних досліджень, уміння оцінювати проведення польових досліджень в захисті рослин, здатність застосовувати знання із дослідної справи з метою планування наукових досліджень
1	Завдання самостійної роботи виконані частково або неправильно, недостатній рівень знання методик польових та лабораторних досліджень, відсутнє вміння оцінювати проведення польових досліджень в захисті рослин та планувати наукові дослідження.
0	Завдання самостійної роботи не виконано, відсутні базові знання з навчальної дисципліни